

Preek Maranathakerk 30 juni 2024. Ds. Wilna Steenbergen. Bij Marcus 5: 21-43

Of de twee vrouwen elkaar kenden vertelt het verhaal niet maar de evangelist heeft hun beider geschiedenis ineengevlochten. Een zorgvuldig gecomponeerd verhaal, vol symboliek, vol menselijk leed, en toekomst.

Lastige verhalen zijn dit toch, zei iemand eens toen we deze tekst in een groep bespraken. Staan ze niet haaks op onze werkelijkheid? Hoe hoor je ze aan, als je zelf ziek bent, als je een kind hebt verloren?

Waarop een andere deelnemer, een leerkracht, vertelde dat er bij haar in de klas een jongen zat van wie het zusje was overleden. Het verhaal over Jairus dochtertje was zijn lievelingsverhaal. Hij wilde het steeds maar horen.

Van discrepantie tussen de werkelijkheid van het verhaal en de zijne leek bij dat jongetje geen sprake. Alsof hij onbewust al begreep dat we deze verhalen nodig hebben, juist omdat het leven niet rijmt.

Laten we het perspectief in het oog houden waarin deze verhalen zijn opgetekend: anders zouden de genezingen volstrekt willekeurige kunstjes zijn, en waarom zij dan wel en zoveel anderen niet?

Dat perspectief is het grote reisverhaal van die mens Jezus die rondgaat, van stad tot stad en verkondigt dat het Koninkrijk van God nabij is. Die dat laat zien in zijn manier van omgaan met de mensen die op zijn weg komen: Mensen in Galilea en Judea, die gedesillusioneerd zijn, verslagen door de Romeinse bezettingsmacht,

mensen voor wie het leven lijkt vastgelopen te zijn, die geen toekomst meer zien,

mensen aan hun eind. Ten einde raad. Aan het eind van hun latijn, wanhopig op zoek naar iets nieuws, nieuwe kracht, nieuwe moed, of nieuwe bronnen van inspiratie.

Mensen als schapen zonder herder, die snakken naar iemand die de richting wijst, iemand die betrouwbaar is.

Ja, misschien staan we daar ook zelf wel tussen...

Temidden van die menigte staat daar ook die wanhopige vader, synagoge-overste, die het waagt om Jezus aan te roepen omwille van zijn dochtertje. En Jezus geeft gehoor aan zijn roep en gaat met hem mee.

Maar dan is er ineens die vrouw die zich midden in die menigte naar voren beweegt.

Een vrouw die letterlijk leegloopt, die het leven uit zich voelt wegvloeien. Bloed, d.i. in de bijbel nooit zomaar bloed, het gaat om de ziel, de levenskracht zelf.

Zij waagt het bij Jezus in de buurt te komen. Als onreine vrouw was dat not done, maar ze doet het want ze kan geen kant meer op.

Ze lijken elkaar in de weg te zitten. De genezing van die ene lijkt te worden vertraagd doordat die ander zich aan Jezus opdringt. Lijkt. Maar Marcus is een goede verteller en weet door het zo neer te zetten de spanning erin te houden.

De urgentie voor beide vrouwen is groot, want niet minder dan de toekomst staat hier op het spel. En dan spant het erom.

De vraag naar toekomst is een herkenbare, ook altijd een actuele vraag. In sommige tijden wordt ie misschien indringender, met meer bezorgdheid gesteld dan in andere. Hoe ziet onze toekomst eruit?

Hoe gaat het verder in ons land als er dinsdag een nieuwe regering aantreedt?

Wat is de toekomst van Europa? Hoe zal het wereldwijd verder gaan met al die complexe vraagstukken? Met het klimaat, waar de mens zelf de grootste bedreiging voor vormt, met het klimaat in onze samenleving nu er zoveel verharding en polarisatie is?

En misschien is het ook wel een heel persoonlijke vraag die nu in je leven actueel is.

Omdat je toekomstperspectief gekanteld is door ziekte, doordat een geliefde je ontvallen is, nu het plaatje dat je voor ogen had ineens niet meer klopt.

Daarom, in deze twee vrouwen, beiden in de greep van machten die het leven verlammen, verschijnen wij zelf ten tonele. Deze verhalen zijn voor onze oren bestemd.

Die vrouw die heel haar vermogen gespendeerd heeft aan ziektekosten, bij allerhande hulpverleners heeft gelopen, zonder resultaat, ze berust daar niet in. Ze gelooft niet in het noodlot. Ze komt in opstand. Ze heeft gehoord van Jezus. En durft zijn kleed aan te raken. En het wordt door Jezus opgemerkt. Die ene in die grote menigte ontgaat Hem niet.

Zal hij haar nu streng toespreken omdat ze de religieuze wet heeft overtreden? Nee, dochter, noemt Hij haar. Dochter van Sion. Ook zij.

Wie zijn wij om grenzen te trekken tussen wie er tot het volk van God behoren. Jezus de grote grensoverschrijder rekent ook haar ertoe.

Dochter, je vertrouwen heeft je gered. Ga in vrede.

Met dat woord is zij verlost van haar kwaal.

Maar dan is Jezus ondertussen te laat voor die andere dochter. Dit komt niet meer goed, zeggen de omstanders.

Maar Jezus weigert zich neer te leggen bij de machten van de dood. Hij neemt er geen genoegen mee, die machten zullen niet het laatste woord spreken. Ze is niet dood, ze slaapt.

Maar allen lachen hem uit. Hoe komt ie erbij. Het is toch duidelijk, een verloren zaak.

En dan lezen we dat Jezus ze allemaal uitwerpt, zo staat er letterlijk. En dat betreft niet alleen de mensen maar ook die tegenstemmen, die zeggen het kan niet waar zijn, waar heb je het over, het is onmogelijk. Het kind is gestorven.

Stemmen soms ook in ons hoofd : ach je moet er niet teveel van verwachten, ik heb er geen fiducia in, er verandert toch niets .. Dat zijn stemmen die het visioen van het koninkrijk blokkeren .Dat zijn stemmen die geen ruimte maken voor Pasen. Eruit moeten ze.

Een paar jaar geleden toen Angela Merkel nog bondskanselier was sprak ze eens de afgestudeerden van de universiteit van Harvard toe, jonge mensen die wellicht toekomstige leiders worden en verantwoordelijke posities gaan bekleden. Die toespraak is me altijd bijgebleven. Vooral haar woorden

Niets hoeft te blijven zoals het is,

Alles wat onveranderlijk lijkt kan veranderen

Blijf niet stilstaan bij wat niet mogelijk is, of bij zoals het altijd is geweest maar vraag naar wat mogelijk is, hoe het anders kan.

Besef: niets spreekt vanzelf. En sta open voor het nieuwe.

Aan deze twee dochters van Sion wordt dat waar. *Talita koem. Meisje sta op.* Een paaswoord, tegen alles in, en zij staat op en Jezus vraagt , heel praktisch , haar te eten te geven.

Vertrouwen in deze beide, vervlochten verhalen, is een sleutelwoord. Het vertrouwen dat Jezus bij de vrouw constateert en dat Hij de vader van het meisje, Jaïrus, als bemoediging aanzegt. Vrees niet, heb vertrouwen.

Het is vanuit vertrouwen dat de vrouw blijft volharden, zich met de moed-der-wanhoop door de menigte heen naar deze redder doet begeven, want in déze heeft ze haar redder herkend. Omdat Hij het is.

Zo ook Jaïrus, hij weet aan welk adres hij zijn nood kan klagen.

Dat doe je op grond van vertrouwen, dat je van die kant ook iets verwachten kunt, dat Hij ons niet laat liggen maar bij de hand pakt, dat we, niet uit dit smal en onvast bestand van ons bestaan zullen vallen dan in Zijn hand (Ad den Besten), wij kwetsbare mensen met ons verlangen om gezien, geheeld te worden , een woord te ontvangen dat ons optilt.

In die maatschappij vol wanhoop en desillusie tōen is daar het verhaal van die mens die een andere toekomst vertegenwoordigt. Een verhaal bestemd voor nū, voor onze oren, opdat wij opstaan.

Opdat wij het wagen met het Woord.

Opdat wij alert zijn als de toekomst in het geding is.

Opdat wij blijven zoeken naar mensen die tegen de stroom in durven gaan, die hoop geven in benarde tijden, mensen die niet opgeven.

die zich niet laten leiden door de waan van de dag.

Rekenen met onvermoede mogelijkheden, dat is wat de bijbel onder geloof verstaat. Vertrouwen in die wereld van een andere orde. En oog hebben voor de tekenen die daar al naar verwijzen. Dat zijn niet alleen de spectaculaire maar vaak ook de subtiele kleine verhalen die niet mediageniek zijn.

Mensen die trouw zijn, elkaar de hand reiken, zich over elkaar ontfermen, ze zijn altijd onder ons.

Wat een zegen dat we het niet alleen met onze eigen woorden hoeven te doen.

Maar dat dit Boek er is, als een tegenover, om ons steeds weer aan te scherpen. We hebben dat nodig. Die kleine jongen wist het al.

Dat brengt me, tot slot, bij een citaat uit de roman *Nachttrein naar Lissabon* van Pascal Mercier. Daarin is de Zwitserse leraar Gregorius op zoek naar de zin van mens-zijn. Dan leest hij de speech die ooit was gehouden bij het verlaten van het gymnasium.

Ik wil niet in een wereld zonder kathedralen leven.

Ik heb hun schoonheid en verhevenheid nodig.

Ik heb ze nodig als verzet tegen de platvloersheid van de wereld.

Ik wil opkijken naar de stralende kerkraden en me laten verblinden door hun bovenaardse kleuren. Ik heb hun glans nodig. Die heb ik nodig als verzet tegen de smerige eenheidskleur van uniformen.

Ik wil mijzelf hullen in de bittere kou die in de kerken hangt.

Ik heb hun gebiedend zwijgen nodig. Ik heb het nodig als verzet tegen het gebral van de kazernes en het gezwets van de meelopers.

Ik wil het bruisende geluid van het orgel horen, de stortvloed van bovenaardse klanken. Ik heb die klanken nodig tegen de schelle lachwekkendheid van marsmuziek.

Ik houd van biddende mensen. Ik heb hun aanblik nodig. Ik heb die nodig als verzet tegen het verraderlijke gif van de oppervlakkigheid .

Ik wil de machtige woorden van de bijbel lezen. Ik heb de magische kracht van hun poëzie nodig. Ik heb ze nodig als verzet tegen de verwaarlozing van de taal en de dictatuur van de leuzen.

Een wereld zonder die dingen zou een wereld zijn waarin ik niet meer wil leven.

Tot zover het citaat.

Dat wij ontvankelijk blijven voor verhalen als een tegenstem.

In vertrouwen dat ze hun werk zullen doen ten bate van de menselijkheid.

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.